



Hans Tranekjær,
tørmester

Allehelgensgade



Oprikelig hed gaden Store Allehelgensstræde.

Mod nord på hjørnet af Store Allehelgensstræde og Rådhusstræde lå garvmester Winther's ejendom, som fyldte så meget, at færdsel der var meget vanskelig. I 1898 startede så det eneste, der var at gøre: nedrivningen af garvmester Winther's ejendom begyndte. Garvmesterens nye ejendom, som vi kender den i dag, blev opført med skyldigt hensyn til den nye bredde af gaden. I 1990 blev Store Allehelgensstræde omdøbt til Allehelgensgade.

Lad os kikke på Allehelgensgade omkring 1945 - 1946, og jeg vil kalde den en aktiv gade på grund af dens mange virksomheder, der hver på sin måde er med til at sætte sit præg på byen Roskilde.

Vi starter i den nordlige ende af gaden, der munder ud i Rådhusstræde (i dag Stændertorvet). På højre side har vi slagtermester Nielsen i den meget smalle hjørnebutik med kølerum og tilberedningslokaler i kælderetagen, - nok en af byens førende slagtermestre. Få skridt derfra i samme ejendomskompleks driver fiskehandler Wendelbo Johansen sin fiskeforretning, ligesom der er handel med vildt og diverse fugle. I jagt sæsonen kan disse varer opleves hængt op på kroge uden for forretningen.

Ved siden af finder vi læderhandler K. Winther's læderhandel med et stort udvalg af alt, hvad der skal bruges af byens sadelmagere og skomagere. Når man kommer ind i butikken, bliver man mødt af en ikke ubehagelig duft, som stammer fra de forskellige garvede huder, som opbevares i lokalet.

I nr. 4 i gaden har vi agent O. H. Schmeltz's Stiftelse, der bebos af enker eller enlige kvinder. O. H. Schmeltz udviste ved mange lejligheder en stor godgørelse, som kom byens borgere til gode.

Nr. 8 bebos af manufakturhandler Aage Müller, en af byens store manufakturhandlere, med forretning i Skomagergade.

På hjørnet af Allehelgensgade og Bredgade har vi Duebrødre Kloster.

På modsatte hjørne har købmand C. A. Hansen sin meget blandede købmandsforretning.

Vognmand Clausen driver fra nr. 14 sin lastbilforretning med flere lastvogne og rigelig kørsel for byens virksomheder og private.

Roskilde Vulkaniseringsanstalt og Ladestation er placeret i nr. 16 og H. P. Pedersen er ejer.

Et af Roskilde's gamle kendte murerfirmaer, C. J. Schledermann har til huse i nr. 18. Firmaet har igennem mange år udført arbejder på Roskilde Domkirke. Af andre arbejder kan nævnes slagtermester Frederiksen's ejendom på hjørnet af Algade og Hørsøgade med detaljer fra bygninger i Italien, - ligeledes huset i Allehelgensgade nr. 19, - jo, et håndværksfirma, der igennem mange år har sat sit præg på Roskilde.

Så kommer vi til nr. 20. Her finder vi Roskilde's ældste tømrerfirma Harald Weber. Harald Weber er fjerde generation i tømrerslægten, der blev startet i 1830 af tørmester Lorentz Weber, der i 1786 var født i Nürnberg. Harald Weber fik oparbejdet en solid virksomhed, som igennem 4 generation har udført utallige tømreropgaver i byen, ikke mindst for Roskilde Domkirke. En lille pudsig, vist nok en familiestolthed, er navneskiftet mellem Lorentz, Harald, Lorentz og Harald, - en tømrerslægt med respekt for sin familie.

Smedemester Andersen bor i nr. 24. På værkstedet udføres mangeartede smedeopgaver, bl.a. diverse bygningsbeslag, men også installationer af varme anlæg.

I gaden finder vi også en malermester. Malermester Jacobsen i nr. 26 udfører foruden bygningsmalerarbejde også maling af diverse hestetrækne vogne til tider med stafferinger på hjul og vognsider, et utroligt godt stykke malerarbejde bliver udført på dette værksted.

På hjørnet af Allehelgensgade og Jernbanegade har detailhandler Hansen Glim sin forretning, der hovedsageligt handler med diverse tobaksvarer, snus og skrå, men der kan også købes træsko og sivsko, - en hyggelig forretning.

Vi går over på den anden side af gaden. På hjørnet af Jernbanegade og Allehelgensgade finder vi udsalg fra bagermester Richter's Eff. i Skomagergade.

Ejendommen nr. 30 - 32 blev opført i 1872. Sparekassen for Roskilde og Omegn opfordrede tørmester Harald Weber og murermester Louis Schumacher til at bygge en ejendom for arbejdere. Sparekassen ville anbringe en stor prioritet til lav rente i ejendommen, således at det blev muligt at bygge både gode og billige boliger, og derfor blev ejendommen en realitet.

I ejendommen i nr. 23 driver vaskeriejer Vibe sit Vaskeri og Strygeri til stor glæde og hjælp for mange borgere.

Så kommer vi til nok gadens mest bemærkelsesværdige hus nr. 19. Huset ejes af depotejer C. Hansen med ølprodukter fra Tuborg. Huset er tegnet af ark. Clemmesen med italienske detaljer. Byggherren, murermeister I. C. Schledermann lod i 1883 - 1885 ejendommen opføre, en ejendom, der skiller sig ud fra hvad man ellers er vant til, men som står som en perle i gadebilledet.

Hos karetmager Hansen i nr. 17 udføres der i bagbygningen et gedigent håndværk med opbygning af diverse hestevogne, samt udførsel af vognhjul samt diverse reparationer.

På hjørnet af Allehelgensgade og Grønnegade har V. Evil til huse, som Ford-forhandler med tilhørende værksted. V. Evil, som er en venlig mand, kan til tider have et ret iltet temperament med brillerne oppe i panden.

Sygekassen "Roskilde" finder vi i nr. 13, men ikke nok med det, - i nr. 11 har Den Sjællandske Bondestands Sygeforening til huse. Ligeledes i nr. 11 driver grosserer Volmer Nielsen sin forretning med margarine og diverse bageriprodukter, og ikke mindst krystalstænger til nutidens isskabe. I samme ejendom driver også fru Ibsen sin rulleforretning.

Ja, skoler findes vi også i Allehelgensgade, Roskilde Kommune Skole og Allehelgensgade Skole, bygget 1889.

I nr. 3 driver farve- og tapethandler Andersen sin forretning med et udsøgt udvalg af tapeter og maling.

I samme ejendom driver taxavognmand C. Christensen sin forretning. C. Christensen udførte under besættelsen, til stor fare for sig selv og sin familie, mange kørsler for det illegale arbejde i Roskilde, - men han



Slagtermester Nielsen på Allehelgensgade 2 (billede til venstre) og farvehandel i nr. 3 (ovenover).
Foto udlånt af Roskilde Lokallhistoriske Arkiv.



På hjørnet i Allehelgensgade og Læderstræde ligger læge Brücker's ejendom. I hjørnebutikken finder vi Allehelgensgade's Kaffemagasin. Ved siden af har H. Hansen sin oste- og mælkeforretning. Efter dette kommer vi til en lidt åben plads, hvor A. Parliin har sin central benzintank med tilhørende vaskehal.

slap heldig vis godt fra det. Jeg er sikker på, at der er mange, der takker ham for hans hjælp i den mørke tid.

Går vi ind i opgangen i nr. 1 til 1. sal, finder vi Biocaféen, som ligger oven over Roskilde Kontantforretning. Biocaféen er et harmløst sted, hvor der kan bydes lette anretninger og diverse drikke. De sidste par år af krigen var der ofte besøg af tyske soldater, men de gjorde ingen fortræd, - de havde nok behov for lidt fredelige omgivelser.

Jeg startede mit indlæg med et udsagn, om at Allehelgensgade var en aktiv gade. Når jeg i dag står og kikker nedad gaden fra Stændertorvet, vælder minderne frem.

Alle de vidt forskellige forretninger og håndværksevirkomheder eksisterer ikke mere, - tiderne har forandret sig, - måske ikke altid til det bedre.

Jeg vil slutte med, "således forgår al verdens herlighed".